

**การประเมินความเสี่ยงการทุจริต
ที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบน
จากการดำเนินงานตามภารกิจ
ของสถาบันวิทยาลัยชุมชน
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568**

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบน
จากการดำเนินงานตามภารกิจของสถาบันวิทยาลัยชุมชน
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

.....

เกณฑ์การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ประจำปี งบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ภายใต้เครื่องมือแบบวัดการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ (Open Data Integrity and Transparency Assessment: OIT) ตัวชี้วัดที่ ๑๐ การป้องกันการทุจริต ตัวชี้วัดย่อยที่ ๑๐.๑ การดำเนินการเพื่อป้องกันการทุจริตในประเด็นสินบน ข้อ O-๒๓: การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงาน อย่างน้อยประกอบด้วยประเด็นดังต่อไปนี้

- (๑) การอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘
- (๒) การใช้อำนาจตามกฎหมาย หรือการให้บริการตามภารกิจ (ต้องประเมินอย่างน้อย ๑ ภารกิจ)
- (๓) การจัดซื้อจัดจ้าง
- (๔) การบริหารงานบุคคล

ตารางที่ ๑ นิยามที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต อ้างอิงตามคู่มือการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (สำนักงาน ป.ป.ท.)

ศัพท์เฉพาะ	คำอธิบาย
การบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต	การกำหนดมาตรการในการป้องกันการทุจริต ให้สามารถช่วยลดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์กรได้ ดังนั้น การประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต การออกแบบและการปฏิบัติงานตามมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสมจะช่วยลดความเสี่ยงการทุจริตได้ การประเมินความเสี่ยงการทุจริตจึงเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการค้นหาหรือระบุจุดอ่อน (Weakness) ของระบบต่าง ๆ ภายในองค์กรที่อาจเป็นช่องให้เกิดการทุจริต และเป็นการมุ่งหาความเป็นไปได้ (Potential) ที่จะเกิดการกระทำการทุจริตในอนาคต ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารองค์กรอย่างมีธรรมาภิบาล จึงเป็นเรื่องที่ทุกองค์กรจำเป็นต้องทำ เพราะหากองค์กรได้ทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริตจะเป็นหลักประกันความเชื่อมั่นให้องค์กรในระดับหนึ่งว่าการดำเนินการขององค์กรจะไม่มีโอกาสเกิดการทุจริต หรือหากมีโอกาสที่จะเกิดการทุจริต องค์กรก็จะสามารถบริหารจัดการ และหามาตรการมาป้องกันได้ หรือหากเกิดความเสียหายก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่ได้ทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต
ความเสี่ยงการทุจริต (Corruption Risk)	ความเสี่ยง: เหตุการณ์ที่มีความไม่แน่นอนและมีความเป็นไปได้ที่จะเกิดขึ้น
	ทุจริต: การใช้อำนาจรัฐในทางที่ผิด: การดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตและประพฤติมิชอบและการรับสินบน หรืออาจ

ศัพท์เฉพาะ	คำอธิบาย
	ก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมของหน่วยงานในอนาคต
	ปัญหา หรือความต้องการ: ของผู้รับบริการ หรือ ธุรกิจตัวกลาง หรือ Third Party หรือ Customs Broke หรือที่เรียกชื่ออย่างอื่น สำหรับด้านการอนุมัติ อนุญาต ให้ถือว่าเป็นความเสี่ยงการทุจริตเนื่องจากความยุ่งยาก (Pain point) อุปสรรคของ หรือความต้องการของผู้ขอรับบริการ ในแต่ละจุดสัมผัสของการให้บริการเป็น จุดเสี่ยงหรือเป็นสื่อการเรียกร้องผลประโยชน์ที่ไม่สมควร ไม่ว่าจะมียุทธศาสตร์ใด นำสู่การจ่ายเงินและค่าธรรมเนียมระบบ หรืออาจมีการเอื้อประโยชน์ หรือการ ตอบแทนบุญคุณในรูปแบบต่าง ๆ อาจก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม
สินบน (Bribery)	สินบน Bribery ISO ๓๗๐๐๑: ได้ให้ความหมายสินบน หมายถึง การเสนอการสัญญา การให้ การรับ การเรียกร้องผลประโยชน์ที่ไม่สมควร ไม่ว่าจะมียุทธศาสตร์ใด (ผลประโยชน์นั้นเป็นได้ทั้งในรูปตัวเงินและไม่ใช้ตัวเงิน) ทั้งทางตรงและทางอ้อม และไม่ว่าจะเป็นสถานที่ใด ๆ ก็ตาม โดยเป็นการฝ่าฝืนกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็น การโน้มน้าวหรือตอบแทนเพื่อให้บุคคลกระทำหรือละเว้นการกระทำอันเกี่ยวข้อง กับการดำเนินการตามหน้าที่ของบุคคลนั้น
ของขวัญ (ระเบียบสำนัก นายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการให้หรือรับ ของขวัญของเจ้าหน้าที่ ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๕)	เงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดที่ให้แกกันเพื่ออภัยภัยไมตรี ให้เป็นรางวัล ให้โดยเสนหา ให้เพื่อการสงเคราะห์ หรือให้เป็นสินน้ำใจ และให้หมายความรวมถึง ประโยชน์อื่นใด อันอาจคำนวณเป็นเงินได้ เช่น การให้สิทธิพิเศษซึ่งมิใช่เป็นสิทธิ ที่จัดไว้สำหรับบุคคลทั่วไปในการได้รับการลดราคาทรัพย์สินหรือการได้รับการบริการ หรือการรับการฝึกอบรม หรือการรับความบันเทิง ตลอดจนการออกค่าใช้จ่าย ในการเดินทาง หรือท่องเที่ยว ค่าที่พัก ค่าอาหาร หรือสิ่งอื่นใดในลักษณะเดียว และไม่ว่าจะให้ป็นบัตร ตัว หรือหลักฐานอื่นใด การชำระเงินให้ล่วงหน้า หรือการ คืนเงินหรือสิ่งของให้ในภายหลัง
การรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใด ตามธรรมจรรยา	มาตรา ๑๒๘ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ประกอบประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่องหลักเกณฑ์การรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใด โดยธรรมจรรยาของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๓ ข้อ ๓ ให้นิยาม “การรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดตามธรรมจรรยา” หมายความว่า การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากญาติ หรือบุคคลที่ให้แก่ในโอกาสต่าง ๆ โดยปกติตามขนบธรรมเนียม ประเพณี หรือวัฒนธรรม หรือให้กันตามมารยาทที่ปฏิบัติกัน
ประเด็นความเสี่ยง การทุจริต	เป็นขั้นตอนในการค้นหาว่ามีรูปแบบ หรือเหตุการณ์ที่อาจจะเกิดความเสี่ยง การทุจริตในอนาคต
โอกาส (Likelihood)	โอกาสหรือความเป็นไปได้ที่เหตุการณ์อาจเกิดขึ้นในอนาคต
ผลกระทบ (Impact)	ผลกระทบจากเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้น ทั้งที่เป็นตัวเงินหรือไม่เป็นตัวเงิน

ศัพท์เฉพาะ	คำอธิบาย
ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score)	คะแนนรวมที่แสดงให้เห็นถึงระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต ที่เป็นผลจากการประเมินความเสี่ยงการทุจริต จาก ๒ ปัจจัย คือ โอกาสเกิด (Likelihood) และ ผลกระทบ (Impact)
ผู้รับผิดชอบความเสี่ยงการทุจริต (Risk Owner)	ผู้ปฏิบัติงาน หรือผู้รับผิดชอบกระบวนการ/โครงการ

วิธีการประเมินความเสี่ยงการทุจริต (อ้างอิงตามคู่มือการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ของสำนักงาน ป.ป.ท.) มีขั้นตอนหลัก ๕ ขั้นตอน ดังนี้

- ๑) การคัดเลือกกระบวนการ หรือโครงการที่มีความเสี่ยงทุจริต
- ๒) การกำหนดประเด็นความเสี่ยงการทุจริต
- ๓) การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต
- ๔) การประเมินระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต
- ๕) การจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต

ขั้นตอนที่ ๑ การคัดเลือกกระบวนการหรือโครงการที่มีความเสี่ยงทุจริต

ค้นหากระบวนการซึ่งเป็นภารกิจงานหลักที่มีความเสี่ยงการทุจริต อาจค้นหาจากความเสี่ยงที่เคยเกิดหรือคาดว่าจะเกิดซ้ำสูง มีประวัติอยู่แล้ว (Known Factor) และไม่เคยเกิดหรือไม่มีประวัติมาก่อน แต่มีความเสี่ยงจากการพยากรณ์ในอนาคตว่ามีโอกาสเกิด (Unknown Factor) ในขั้นตอนนี้เป็นการตั้งสมมุติฐาน หรือเป็นการพยากรณ์ล่วงหน้าที่จะเกิดขึ้นในอนาคตเพิ่มเติม (Scenario) เป็นการมองข้อมูลไปข้างหน้า (Forward Looking Information) โดยไม่คำนึงว่าหน่วยงานมีมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตนั้นอยู่แล้วหรือไม่ โดยการมองความเสี่ยงการทุจริตด้วยข้อมูลที่เลวร้ายที่สุด (Worst Case) หลักการที่สำคัญคือ ต้องไม่เอาปัญหาหรือข้อจำกัดจากการบริหารงานในปัจจุบัน เช่น ทรัพยากร คน พาหนะ ระบบเทคโนโลยี ไม่มีหรือไม่พอ บุคลากรไม่มีความรู้ ความเข้าใจ ไม่มีจิตสำนึก ซึ่งเป็นความเสี่ยงที่การดำเนินงานอาจไม่บรรลุเป้าหมาย มาปนกับความเสี่ยงการทุจริต เพราะจะทำให้ละเลยการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

ขั้นตอนที่ ๒ การกำหนดประเด็นความเสี่ยงการทุจริต

เป็นขั้นตอนหลังจากที่หน่วยงานตกลงร่วมกันว่าจะนำกระบวนการใดมาจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตของหน่วยงาน หลังจากนั้นให้หน่วยงานนำกระบวนการนั้นมาระบุรายละเอียด ขั้นตอนการดำเนินงานในกระบวนการนั้น และทำการระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริตในแต่ละขั้นตอน โดยการระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริตให้อธิบายรายละเอียดเหตุการณ์ที่มีโอกาสเกิดความเสี่ยงการทุจริตว่ามีรูปแบบพฤติกรรมการทุจริตในแต่ละขั้นตอนในการดำเนินงานของกระบวนการหรือโครงการที่ทำการประเมินให้ละเอียดและชัดเจนมากที่สุดว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร โดยเฉพาะรายละเอียดในส่วนที่เจ้าหน้าที่รัฐเข้าไปมีพฤติกรรมทุจริตอย่างไร โดยผู้ปฏิบัติงานหรือผู้รับผิดชอบกระบวนการหรือโครงการ (Risk Owners) และตัวแทนของหน่วยงาน อาจมีการรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอกด้วยก็ได้ เนื่องจากการประเมินความเสี่ยงการทุจริต Risk Owners ส่วนใหญ่มักไม่ยอมรับหรือบิดเบือนความบกพร่องของตนเอง ผู้ประเมินความเสี่ยงการทุจริตจึงไม่ใช่ Risk Owners เท่านั้น

ขั้นตอนที่ ๓ การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

หน่วยงานต้องกำหนดเกณฑ์สำหรับใช้ในการประเมินความเสี่ยงการทุจริตของกระบวนการหรือโครงการที่ทำการประเมินตามความเหมาะสม โดยพิจารณาจาก ๒ ปัจจัย คือ ด้านโอกาส (Likelihood) และด้านผลกระทบ (Impact) และการให้คะแนนทั้ง ๒ ปัจจัย รายละเอียด ดังนี้

- **โอกาสที่จะเกิด (Likelihood)** พิจารณาความเป็นไปได้ที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงในช่วงเวลาหนึ่ง ในรูปของความถี่ หรือความน่าจะเป็นที่จะเกิดเหตุการณ์นั้น ๆ
- **ผลกระทบ (Impact)** การวัดความรุนแรงของความเสียหายที่จะเกิดขึ้นจากความเสี่ยงนั้น โดยสามารถแบ่งเป็นผลกระทบทางการเงินและผลกระทบที่ไม่ใช่การเงิน

ขั้นตอนที่ ๔ การประเมินระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

หลังจากระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริตในแต่ละขั้นตอนของกระบวนการแล้ว หน่วยงานต้องให้คะแนนความเสี่ยงการทุจริตในแต่ละขั้นตอนของการดำเนินงาน ซึ่งการให้คะแนนความเสี่ยงการทุจริตจะพิจารณาจาก ๒ ปัจจัย คือ โอกาสเกิด (Likelihood) และ ผลกระทบ (Impact) ทั้งนี้ ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score) จะประกอบด้วยระดับสูงมาก สูง ปานกลาง หรือต่ำ ตามเกณฑ์ที่หน่วยงานได้กำหนดไว้ โดยมีตารางการระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต การให้คะแนนความเสี่ยงการทุจริต และระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

ขั้นตอนที่ ๕ การจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต

มาตรการ หมายถึง วิธีการหรือแนวทางที่กำหนดขึ้นเพื่อควบคุม หรือลดโอกาสความเสี่ยงการทุจริต โดยความเสี่ยงการทุจริตที่อยู่ในโซนสีแดง (Red Zone) จะถูกเลือกมาทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตเป็นลำดับแรก ส่วนลำดับความเสี่ยงที่อยู่ในโซนสีส้ม สีเหลือง จะถูกเลือกในลำดับต่อมา มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตอาจมีหลากหลายวิธีการ หน่วยงานควรทำการคัดเลือกวิธีที่ดีที่สุด และประเมินความคุ้มค่าเหมาะสมกับระดับความเสี่ยงการทุจริตที่ได้จากการประเมินมาประกอบด้วย ส่วนการจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตให้นำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตของกระบวนการหรือโครงการที่ทำการประเมินของหน่วยงานที่มีอยู่ในปัจจุบัน (Key Controls in place) มาทำการประเมินว่ามีประสิทธิภาพอยู่ในระดับใด (ดี พอใช้ หรืออ่อน) เพื่อพิจารณาจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตเพิ่มเติม (Further Actions to be Taken) โดยมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตควรเชื่อมโยงให้สอดคล้องกับความเสี่ยงที่ประเมินไว้ และต้องมีการติดตามเพื่อประเมินการบริหารความเสี่ยงการทุจริตในกิจกรรมตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตที่กำหนดไว้ เพื่อเป็นการยืนยันผลว่ามาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตมีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด หรืออาจต้องเพิ่มเติมหรือปรับแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตใหม่ หากพบว่ารูปแบบการทุจริต หรือสภาพแวดล้อมเปลี่ยนแปลงไปตามวงจร PCDA

การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต (อ้างอิงตามคู่มือการบริหารจัดการความเสี่ยงและการควบคุมภายในของสถาบันวิทยาลัยชุมชน)

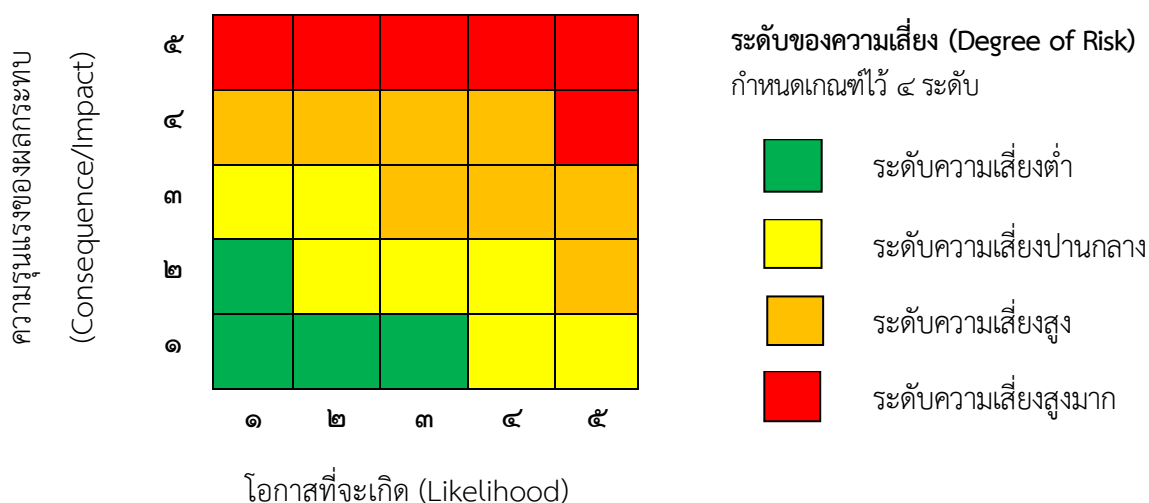
ตารางที่ ๒ เกณฑ์โอกาสเกิดการทุจริต (Likelihood)

โอกาสเกิดการทุจริต (Likelihood)	
๕	เกิดได้สูงมาก หรือ เกิดเกือบทุกครั้ง หรือ เกิด ๑ ครั้งต่อเดือน หรือมากกว่า
๔	เกิดได้สูง หรือบ่อย ๆ หรือ เกิด ๑ ครั้ง ในรอบ ๒-๖ เดือน
๓	เกิดขึ้นบางครั้ง หรือ เกิด ๑ ครั้งต่อปี
๒	เกิดขึ้นน้อย หรือ เกิดแต่นาน ๆ ครั้ง หรือ เกิด ๑ ครั้ง ในรอบ ๒ - ๓ ปี
๑	ไม่น่ามีโอกาสเกิดขึ้น หรือ มีโอกาสเกิดน้อยมาก หรือ เกิด ๑ ครั้ง ในรอบ ๕ ปี

ตารางที่ ๓ เกณฑ์ผลกระทบ (Impact)

ผลกระทบของการเกิดการทุจริต (Impact)			
	ถูกฟ้องร้อง/ร้องเรียน	การปฏิบัติงานและวินัย บุคลากร	ความเสียหาย/ นิติกรรมสัญญา
๕	คดีขึ้นสู่ศาลและถูกตัดสินว่าผิด (เจ้าหน้าที่ถูกลงโทษชี้มูลความผิดเข้าสู่กระบวนการทางยุติธรรม)	ถูกเลิกจ้างออกจากงาน	มูลค่าความสูญเสีย หรือ เสียค่าปรับตั้งแต่ ๒ ล้านบาทต่อปี
๔	คดีอยู่ในชั้นศาล (ฟ้องร้องต่อหน่วยงานกำกับดูแลองค์กรตรวจสอบทำการตรวจสอบความเสียหายที่เกิดขึ้น)	ถูกลงโทษทางวินัย ตัดเงินเดือน ไม่ได้ขึ้นเงินเดือน	มูลค่าความสูญเสีย หรือ เสียค่าปรับมากกว่า ๑ ล้าน - ไม่เกิน ๒ ล้านบาทต่อปี
๓	ออกสื่อ (ร้องเรียนต่อสื่อมวลชนและมีการออกข่าว)	ถูกทำทัณฑ์บน คุณภาพชีวิต และบรรยากาศการปฏิบัติงานที่ไม่เหมาะสม	มูลค่าความสูญเสีย หรือ เสียค่าปรับมากกว่า ๕ แสน - ๑ ล้านบาทต่อปี
๒	มีคนร้องเรียน แจ้งเบาะแส ภายในสถาบัน (หน่วยตรวจสอบของหน่วยงาน หรือหน่วยตรวจสอบจากภายนอกเข้าตรวจสอบข้อเท็จจริง)	ไม่สะดวกต่อการปฏิบัติงาน บ่อยครั้ง	มูลค่าความสูญเสีย หรือ เสียค่าปรับ ๑ - ๕ แสนบาทต่อปี
๑	มีคนร้องเรียน แจ้งเบาะแส ภายในส่วนงาน	ไม่สะดวกต่อการปฏิบัติงาน นาน ๆ ครั้ง	มูลค่าความสูญเสีย หรือ เสียค่าปรับไม่เกิน ๑ แสนบาทต่อปี

ตารางที่ ๔ เกณฑ์การวัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต
แผนภูมิความเสี่ยง (Risk Score)

การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจของสถาบัน
วิทยาลัยชุมชน ประกอบด้วยประเด็นต่อไปนี้

(๑) การอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาต
ของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ ในประเด็นนี้ “ไม่มีความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นการรับสินบน ในกระบวนการ
อนุมัติ อนุญาต เนื่องจากหน่วยงานไม่มีภารกิจการอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวก
ในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘”

(๒) การใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ ในประเด็นนี้ให้ประเมินความเสี่ยงการ
ทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนให้สอดคล้องกับการให้บริการตามภารกิจ ตัวอย่างเช่น

ภารกิจ	ตัวอย่างเหตุการณ์ความเสี่ยง
วิจัย	การให้หรือรับสินบนเพื่อซื้อขายตำแหน่งผู้ร่วมทีมวิจัย โดยไม่ได้มีส่วนร่วมในงานวิจัยนั้น
การศึกษา	- การใช้อำนาจหน้าที่ในการเรียกรับสินบนจากการรับนักศึกษา - การใช้อำนาจหน้าที่ในการเรียกรับสินบนจากนักศึกษาเพื่อแลกกับผลการเรียน
บริการวิชาการ	- การใช้อำนาจหน้าที่ในการเรียกรับสินบนจากผู้มารับบริการเพื่อแลกกับการลัดคิว เข้ารับบริการ - การใช้อำนาจหน้าที่ในการเรียกรับสินบนจากผู้มารับบริการเพื่อแลกกับ การอำนวยความสะดวกในการให้บริการ

(๓) การจัดซื้อจัดจ้าง ในประเด็นนี้ให้ประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน
ในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง ตัวอย่างเช่น

กระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง	ตัวอย่างเหตุการณ์ความเสี่ยง
การกำหนด TOR และราคากลาง	การเรียกรับสินบนจากบริษัทฯ ผู้รับจ้าง เพื่อแลกกับการกำหนด TOR โดยการ Lock Spec เพื่อเอื้อประโยชน์ให้กับบริษัทฯ ผู้รับจ้าง
การบริหารสัญญา	การเรียกรับสินบนจากบริษัทฯ ผู้รับจ้าง เพื่อให้การตรวจรับงาน ไม่ตรงตามสัญญาหรือเอื้อประโยชน์ให้กับบริษัทฯ ผู้รับจ้าง

(๔) การบริหารงานบุคคล ในประเด็นนี้ให้ประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับ
สินบนในการบริหารงานบุคคล ตัวอย่างเช่น

การบริหารงานบุคคล	ตัวอย่างเหตุการณ์ความเสี่ยง
การสรรหาคัดเลือก	การใช้อำนาจหน้าที่ในการเรียกรับสินบนจากผู้สมัครงาน เพื่อแลกกับการได้รับคัดเลือกเข้าทำงาน
การแต่งตั้ง การเลื่อนตำแหน่ง การประเมินผลการปฏิบัติงาน	- การซื้อขายตำแหน่ง การรับสินบนในรูปแบบผลประโยชน์ทั้งที่เป็นตัวเงินและประโยชน์รูปแบบอื่นเพื่อให้ได้มาซึ่งการเลื่อนตำแหน่ง หรือความดี ความชอบพิเศษ - การใช้อำนาจหน้าที่ในการเรียกรับสินบนเพื่อแลกกับความก้าวหน้าในการปฏิบัติงาน - การใช้อำนาจหน้าที่ในการเรียกรับสินบนเพื่อส่งผลที่เป็นคุณแก่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งหรือบุคคลใด บุคคลหนึ่งโดยไม่เป็นธรรม

ตารางที่ ๑ การประเมินความเสี่ยงการทุจริตที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบน ของสถาบันวิทยาลัยชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

กระบวนการงาน	ขั้นตอนการดำเนินงาน	เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน	ประเมินความเสี่ยง			ระดับความเสี่ยง
			Likelihood	Impact	Risk Score	
(๑) การอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘						
หมายเหตุ: ไม่มีความเสี่ยงการทุจริตที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบนในกระบวนการอนุมัติ อนุญาต เนื่องจากหน่วยงานไม่มีภารกิจการอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘						
(๒) การใช้อำนาจตามกฎหมายหรือการให้บริการตามภารกิจ						
การตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของนักศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษาและสถานประกอบการ	๑) ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของผู้สำเร็จการศึกษาในระบบทะเบียนวิชาการ ซึ่งประกอบด้วยเอกสาร ดังนี้ - คำร้องขอตรวจสอบคุณภาพการศึกษา - สำเนาบัตรประชาชน - สำเนาใบรายงานผลการศึกษา (Transcript) หรือสำเนาใบอนุปริญาบัตร - อื่น ๆ เช่น ใบเปลี่ยนชื่อ - นามสกุล	ไม่มีความเสี่ยง	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี
	๒) ออกหนังสือรับรองผลการตรวจสอบคุณภาพโดยผู้อำนวยการสถาบันวิทยาลัยชุมชน	ผู้มีอำนาจหน้าที่ เรียกรับสินบนจากนักศึกษาเพื่อแอบอ้างออกหนังสือรับรองผลการตรวจสอบคุณภาพ หรือ เพื่อแลกกับผลการตรวจสอบคุณภาพ	๑	๑	๑	ต่ำ
(๓) การจัดซื้อจัดจ้าง						
การจัดซื้อจัดจ้าง โดยวิธีการเฉพาะเจาะจงตามมาตรา ๕๖ (๒) ข การจัดซื้อจัดจ้างพัสดุที่มีการผลิต จำหน่าย ก่อสร้าง หรือให้บริการทั่วไป และมีวงเงินในการจัดซื้อจัดจ้างครั้ง	๑) หน่วยงานที่รับผิดชอบงาน/โครงการฯ จัดทำหนังสือขอความเห็นชอบดำเนินงาน พร้อมรายชื่อผู้รับผิดชอบ/คณะกรรมการร่างขอบเขตของงาน (TOR) และคณะกรรมการตรวจรับพัสดุ และขออนุมัติงบประมาณเสนอต่อผู้อำนวยการสถาบันวิทยาลัยชุมชน	ผู้มีอำนาจหน้าที่ อาจมีการรับสินบน เพื่อเสนอรายชื่อผู้รับผิดชอบ/คณะกรรมการร่างขอบเขตของงาน (TOR) ผู้ตรวจรับพัสดุ/คณะกรรมการตรวจรับพัสดุ ที่เป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับ ผู้ขาย/ผู้รับจ้าง ซึ่งอาจก่อให้เกิดการกำหนดร่างขอบเขตของงาน (TOR) ราคาสูง หรือตรวจรับพัสดุ ที่เอื้อประโยชน์แก่ผู้รับจ้างหรือผู้ขาย	๒	๓	๖	ปานกลาง

กระบวนการ	ขั้นตอนการดำเนินงาน	เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน	ประเมินความเสี่ยง			ระดับความเสี่ยง
			Likelihood	Impact	Risk Score	
หนึ่งไม่เงินวงเงิน ตามที่ กำหนดในกฎกระทรวง (ไม่เกิน ๕๐๐,๐๐๐ บาท)	๒) จัดทำคำสั่งแต่งตั้งผู้รับผิดชอบ/คณะกรรมการร่าง ขอบเขตของงาน (TOR) และคณะกรรมการตรวจรับพัสดุ	ไม่มีความเสี่ยง	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี
	๓) ผู้รับผิดชอบ/คณะกรรมการร่างขอบเขตของงาน (TOR) จัดทำร่างขอบเขตของงานและกำหนดราคากลาง	ผู้รับผิดชอบ/คณะกรรมการร่างขอบเขตของ งาน (TOR) อาจมีการรับสินบนเพื่อจัดทำร่าง ขอบเขตของงานและราคากลาง เพื่อเอื้อ ประโยชน์ให้กับพวกพ้อง หรือผู้มีส่วนได้ ส่วนเสียในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง เช่น กำหนดคุณสมบัติของผู้ประกอบการ ที่สามารถเข้ายื่นเสนอราคาให้มีลักษณะ เฉพาะเจาะจงเพื่อกีดกันผู้ประกอบการ รายอื่น	๒	๓	๖	ปานกลาง
	๔) จัดทำรายงานผลการพิจารณาและอนุมัติสั่งซื้อสั่งจ้าง และประกาศผู้ชนะการเสนอราคา	ไม่มีความเสี่ยง	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี
	๕) ทำสัญญาตามแบบที่คณะกรรมการนโยบาย กำหนด หรือข้อตกลง/ใบสั่งซื้อหรือจ้าง	ไม่มีความเสี่ยง	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี
	๖) ผู้ตรวจรับพัสดุ/คณะกรรมการตรวจรับพัสดุ ตรวจรับ พัสดุให้เป็นไปตามสัญญา/ข้อตกลง/ใบสั่งซื้อหรือจ้าง	เจ้าหน้าที่และคณะกรรมการตรวจรับพัสดุ อาจมีการรับสินบน เพื่อให้การตรวจสอบ เงื่อนไขของพัสดุบางรายการ ไม่เป็นไปตาม คุณลักษณะเฉพาะที่กำหนดไว้	๒	๓	๖	ปานกลาง
(๔) การบริหารงานบุคคล						
การสอบแข่งขันเพื่อ บรรจุและแต่งตั้งบุคคล เข้ารับราชการเป็น ข้าราชการพลเรือนใน สถาบันอุดมศึกษา	๑) แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการสอบแข่งขันเพื่อบรรจุ และแต่งตั้งบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนใน สถาบันอุดมศึกษา ตำแหน่งครูผู้ช่วย สังกัดสถาบัน วิทยาลัยชุมชน	ไม่มีความเสี่ยง	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี
	๒) ประชุมคณะกรรมการดำเนินการสอบฯ ครั้งที่ ๑	ไม่มีความเสี่ยง	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี

กระบวนงาน	ขั้นตอนการดำเนินงาน	เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน	ประเมินความเสี่ยง			ระดับความเสี่ยง
			Likelihood	Impact	Risk Score	
ตำแหน่งครูผู้ช่วย สังกัด สถาบันวิทยาลัยชุมชน	๓) ประกาศรับสมัคร ก่อนวันสมัครไม่น้อยกว่า ๗ วัน / รับสมัครออนไลน์ ๒๔ ชั่วโมง / ตรวจสอบคุณสมบัติออนไลน์ / เปิดระบบให้จ่ายเงิน	ไม่มีความเสี่ยง	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี
	๔) ประกาศรายชื่อผู้มีสิทธิสอบภาค ก ความรู้ความสามารถทั่วไป/ เตรียมการดำเนินการสอบภาค ก ความรู้ความสามารถทั่วไป	ไม่มีความเสี่ยง	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี
	๕) ดำเนินการสอบภาค ก ความรู้ความสามารถทั่วไป	ไม่มีความเสี่ยง	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี
	๖) ประมวลผลและประกาศรายชื่อผู้มีสิทธิสอบภาค ข ความรู้ความสามารถเฉพาะตำแหน่ง และภาค ค ความเหมาะสมเฉพาะตำแหน่ง (สัมภาษณ์)	ไม่มีความเสี่ยง	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี
	๗) ดำเนินการสอบภาค ข ความรู้ความสามารถเฉพาะตำแหน่ง	ไม่มีความเสี่ยง	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี
	๘) ดำเนินการสอบภาค ค ความเหมาะสมเฉพาะตำแหน่ง (สัมภาษณ์)	ผู้มีอำนาจหน้าที่ เรียกรับสินบนจากผู้สมัครสอบแข่งขัน เพื่อแลกกับการได้รับการบรรจุและแต่งตั้งบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา ตำแหน่งครูผู้ช่วย สังกัดสถาบันวิทยาลัยชุมชน	๔	๕	๒๐	สูงมาก
	๙) ประชุมคณะกรรมการดำเนินการสอบฯ ครั้งที่ ๒ เพื่อรับรองผลการสอบแข่งขันได้ และเห็นชอบร่างประกาศการขึ้นบัญชีและการยกเลิกบัญชีฯ	ไม่มีความเสี่ยง	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี
	๑๐) ประชุมคณะอนุกรรมการบริหารงานบุคคลของสถาบันวิทยาลัยชุมชนเพื่อพิจารณาอนุมัติผลการสอบแข่งขันฯ	ไม่มีความเสี่ยง	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี
	๑๑) ประกาศการขึ้นบัญชีและการยกเลิกบัญชีผู้สอบแข่งขันได้เพื่อบรรจุและแต่งตั้งบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา ตำแหน่งครูผู้ช่วย สังกัดสถาบันวิทยาลัยชุมชน	ไม่มีความเสี่ยง	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี

กระบวนงาน	ขั้นตอนการดำเนินงาน	เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน	ประเมินความเสี่ยง			ระดับความเสี่ยง
			Likelihood	Impact	Risk Score	
	๑๒) รายงานตัวผู้สอบแข่งขันได้เพื่อบรรจุและแต่งตั้งบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา ตำแหน่งครูผู้ช่วย สังกัดสถาบันวิทยาลัยชุมชน ณ สถานที่ที่ได้รับการบรรจุและแต่งตั้ง	ไม่มีความเสี่ยง	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี
	๑๓) ดำเนินการออกคำสั่งบรรจุแต่งตั้ง	ไม่มีความเสี่ยง	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี

ตารางที่ ๒ แผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบน ของสถาบันวิทยาลัยชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

กระบวนงาน/ ขั้นตอนการดำเนินงาน	เหตุการณ์ความเสี่ยง การทุจริต	ระดับ ความเสี่ยง	มาตรการควบคุม ความเสี่ยงการทุจริต	วิธีการบริหารจัดการ ความเสี่ยง	ระยะเวลา ดำเนินการ	งบประมาณ (บาท)	ผู้รับผิดชอบ
(๑) การอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘							
หมายเหตุ: ไม่มีความเสี่ยงการทุจริตที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบน ในกระบวนงานอนุมัติ อนุญาต เนื่องจากหน่วยงานไม่มีการกักการอนุมัติอนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘							
(๒) การใช้อำนาจตามกฎหมายหรือการให้บริการตามภารกิจ							
กระบวนงาน: การตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของนักศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษาและสถานประกอบการ							
ขั้นตอนการดำเนินงาน: ออกหนังสือรับรองผลการ ตรวจสอบคุณภาพ โดย ผู้อำนวยการสถาบันวิทยาลัย ชุมชน	ผู้มีอำนาจหน้าที่ เรียกรับสินบน จากนักศึกษา เพื่อแอบอ้างออก หนังสือรับรองผลการตรวจสอบ คุณภาพ หรือ เพื่อแลกกับผลการ ตรวจสอบคุณภาพ	ต่ำ	การตรวจสอบคุณภาพโดยอ้างอิง เลขที่หนังสือรับรองผลการ ตรวจสอบคุณภาพ	๑) ตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ของผู้สำเร็จการศึกษาในระบบ ทะเบียนวิชาการ ๒) ออกหนังสือรับรองผลการ ตรวจสอบคุณภาพ โดยผู้อำนวยการ สถาบันวิทยาลัยชุมชน	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ (ต.ค. ๒๕๖๗ - ก.ย. ๒๕๖๘)	ไม่ใช้ งบประมาณ	กองมาตรฐาน การศึกษาและวิจัย
(๓) การจัดซื้อจัดจ้าง							
กระบวนงาน: การจัดซื้อจัดจ้าง โดยวิธีการเฉพาะเจาะจง ตามมาตรา ๕๖ (๒) ข การจัดซื้อจัดจ้างพัสดุที่มีการผลิต จำหน่าย ก่อสร้าง หรือให้บริการทั่วไป และมีวงเงินในการจัดซื้อจัดจ้างครั้งหนึ่งไม่เกินวงเงินตามที่กำหนดในกฎกระทรวง (ไม่เกิน ๕๐๐,๐๐๐ บาท)							
ขั้นตอนการดำเนินงาน: หน่วยงานที่รับผิดชอบงาน/ โครงการฯ จัดทำหนังสือ	ผู้มีอำนาจหน้าที่ อาจมีการรับ สินบน เพื่อเสนอรายชื่อ ผู้รับผิดชอบ/คณะกรรมการร่าง	ปานกลาง	๑) จัดทำแนวทางการตั้งคณะกรรมการฯ ให้เป็นมาตรฐาน โดยกำหนดองค์ประกอบของ	๑) จัดทำบัญชีรายชื่อ (List) ไว้ เป็นส่วนกลางแยกไว้แต่ละ ประเภท	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘	ไม่ใช้ งบประมาณ	กองอำนวยการ (กลุ่มพัสดุ)

กระบวนการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน	เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความเสี่ยง	มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต	วิธีการบริหารจัดการความเสี่ยง	ระยะเวลาดำเนินการ	งบประมาณ (บาท)	ผู้รับผิดชอบ
ขอความเห็นชอบดำเนินงาน พร้อมรายชื่อผู้รับผิดชอบ/คณะกรรมการร่างขอบเขตของงาน (TOR) และคณะกรรมการตรวจรับพัสดุ และขออนุมัติงบประมาณเสนอต่อผู้อำนวยการสถาบันวิทยาลัยชุมชน	ขอบเขตของงาน (TOR) ผู้ตรวจรับพัสดุ/คณะกรรมการตรวจรับพัสดุ ที่เป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับผู้ขาย/ผู้รับจ้าง ซึ่งอาจก่อให้เกิดการกำหนดร่างขอบเขตของงาน (TOR) ราคาากลาง หรือตรวจรับพัสดุ ที่เอื้อประโยชน์แก่ผู้รับจ้าง หรือผู้ขาย		คณะกรรมการคณะต่าง ๆ ที่มาจากความร่วมมือทั้งบุคลากรภายในหน่วยงานเจ้าของโครงการ และหน่วยงานอื่นได้แก่ ประธาน กรรมการที่มีความรู้เฉพาะเกี่ยวกับสินค้า/บริการ และกรรมการจากหน่วยงานอื่น	๒) จัดทำแนวปฏิบัติในการแต่งตั้งฯ ผู้รับผิดชอบ/คณะกรรมการร่างขอบเขตของงาน (TOR) และคณะกรรมการตรวจรับพัสดุ ๓) จัดทำคุณสมบัติของผู้ยื่นเสนอราคาในงานแต่ละประเภทให้เป็นมาตรฐานกลาง	(เม.ย. – ก.ย. ๒๕๖๘)		
ขั้นตอนการดำเนินงาน: ผู้รับผิดชอบ/คณะกรรมการร่างขอบเขตของงาน (TOR) จัดทำร่างขอบเขตของงานและกำหนดราคากลาง	ผู้รับผิดชอบ/คณะกรรมการร่างขอบเขตของงาน (TOR) อาจมีการรับสินบนเพื่อจัดทำร่างขอบเขตของงานและราคากลาง เพื่อเอื้อประโยชน์ให้กับพวกพ้อง หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง เช่น กำหนดคุณสมบัติของผู้ประกอบการที่สามารถเข้ายื่นเสนอราคาให้มีลักษณะเฉพาะเจาะจงเพื่อกีดกันผู้ประกอบการรายอื่น	ปานกลาง	๒) จัดทำบัญชีรายชื่อ (List) ไว้เป็นส่วนกลางแยกไว้แต่ละประเภท พร้อมกับแต่งตั้งคณะกรรมการเรียงตามลำดับ ๓) จัดทำคุณสมบัติของผู้ยื่นเสนอราคาในงานแต่ละประเภทให้เป็นมาตรฐานกลาง				
ขั้นตอนการดำเนินงาน: ผู้ตรวจรับพัสดุ/คณะกรรมการตรวจรับพัสดุ ตรวจรับพัสดุให้เป็นไปตามสัญญา/ข้อตกลง/ใบสั่งซื้อหรือจ้าง	เจ้าหน้าที่และคณะกรรมการตรวจรับพัสดุ อาจมีการรับสินบน เพื่อให้การตรวจสอบเงื่อนไขของพัสดุบางรายการ ไม่เป็นไปตามคุณลักษณะเฉพาะที่กำหนดไว้	ปานกลาง					

กระบวนงาน/ ขั้นตอนการดำเนินงาน	เหตุการณ์ความเลื่อง การทุจริต	ระดับ ความเสี่ยง	มาตรการควบคุม ความเสี่ยงการทุจริต	วิธีการบริหารจัดการ ความเสี่ยง	ระยะเวลา ดำเนินการ	งบประมาณ (บาท)	ผู้รับผิดชอบ
(๔) การบริหารงานบุคคล							
กระบวนงาน: การสอบแข่งขันเพื่อบรรจุและแต่งตั้งบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา ตำแหน่งครูผู้ช่วย สังกัดสถาบันวิทยาลัยชุมชน							
ขั้นตอนการดำเนินงาน: ดำเนินการสอบภาค ค: ความ เหมาะสมเฉพาะตำแหน่ง (สัมภาษณ์)	ผู้มีอำนาจหน้าที่ เรียกรับสินบน จากผู้สมัครสอบแข่งขัน เพื่อ แลกกับการได้รับการบรรจุและ แต่งตั้งบุคคลเข้ารับราชการเป็น ข้าราชการพลเรือนใน สถาบันอุดมศึกษา ตำแหน่งครู ผู้ช่วย สังกัดสถาบันวิทยาลัย ชุมชนตำแหน่งครูผู้ช่วย สังกัด สถาบันวิทยาลัยชุมชน	สูงมาก	ลดการใช้ดุลพินิจของกรรมการ สอบสัมภาษณ์	๑) แต่งตั้งคณะกรรมการสอบ สัมภาษณ์ เฉพาะตำแหน่ง ไม่ น้อยกว่า ๓ คน ๒) มีเกณฑ์กลางในการให้ คะแนน ๓) มีการประชุมชี้แจงแบบ ประเมินการสัมภาษณ์และ หลักเกณฑ์การให้คะแนนต่อ คณะกรรมการสอบสัมภาษณ์ ก่อนดำเนินการสัมภาษณ์ และ ภายหลังสัมภาษณ์เสร็จสิ้น ภายในวันนั้น เพื่อถ่วงดุลอำนาจ ของกรรมการในการให้คะแนนที่ เกินจริง	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ (มี.ค. – เม.ย. ๒๕๖๘)	๒๕๐,๐๐๐	กองบริหาร ทรัพยากรบุคคล (กลุ่มบริหารงาน บุคคล)

